

Панасюк С. Л.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри історії та теорії
мистецтв

Волинський національний
університет імені Лесі Українки

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Визнання Україною Конвенції ООН «Про права дитини» та Всесвітньої декларації про забезпечення виживання, захист і розвиток дітей посилило увагу до проблем дітей, які мають ті чи інші відхилення в розвитку, зумовило необхідність розробки цілеспрямованих дій держави для створення найсприятливіших умов для забезпечення їхньої самоактуалізації, активної участі в системі сучасних суспільних відносин.

З метою забезпечення цілісного входження дитини з особливими потребами в загальноосвітній простір, що відповідатиме її потребам і можливостям, в сучасному суспільстві передбачена така форма організації освіти як інклюзивна. Інклюзивна освіта означає створення умов для отримання, засвоєння і використання знань, умінь і навичок дітьми з особливими освітніми потребами в різних видах діяльності разом з усіма однолітками.

Концепція інклюзивної освіти відображає одну з головних демократичних ідей – усі діти є повноправними й активними членами суспільства.

Принципами організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами є: індивідуалізація та диференціація; єдності сенсорного, мовленнєвого, лінгвістичного та комунікативного розвитку; підтримки самостійної активності дитини; міждисциплінарного підходу; варіативності в організації процесів навчання і виховання; активного включення в освітній процес всіх його учасників: дітей, батьків і фахівців; партнерської взаємодії з родиною, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами[1].

Кожна людина, незалежно від стану здоров'я, наявності фізичного чи інтелектуального порушення, має право на отримання освіти, якість якої не різниться від якості освіти, що здобувають здорові люди. Здобуття мистецької освіти дітьми, які позбавлені можливості вести повноцінне життя внаслідок вад психологічного або фізичного розвитку потребує, насамперед, зміни ставлення суспільства до дітей з особливими потребами. Будь-яка дитина, яка виявляє інтерес та схильність до мистецької освіти, має право на її здобуття.

В Україні практика впровадження інклюзивних форм освіти в систему мистецьких навчальних закладів є складною, що пов'язано з низкою проблем: недостатній рівень компетентності педагогів; відсутність системного бачення проблем інклюзії і шляхів її вирішення в різних освітніх структурах. Забезпечення якісної інклюзивної освіти можливе лише за наявності високопрофесійних та креативних викладачів, які застосовують неформальні підходи до своєї роботи, спрямовують свою педагогічну діяльність на задоволення освітніх потреб здобувача початкової мистецької освіти, вони мають будувати індивідуальні освітні траєкторії для кожної дитини шляхом розробки відповідних освітніх програм, прийняття організаційних заходів, розробки стратегії викладання [2].

Для цього сучасному педагогу потрібно постійно підвищувати свою кваліфікацію, фахову майстерність та приділяти увагу власному професійному розвитку.

Основний принцип інклюзивної освіти полягає в тому, що всі діти повинні навчатися разом в тих випадках, коли це виявляється можливим. Сучасна мистецька школа повинна стати середовищем для розвитку дитини як особистості, виявляти та вдосконалювати її здібності, виховувати здатність до творчості в кожного, хто виявив бажання навчитися мистецтву.

Список використаних джерел

1. Інклюзивні практики для працівників культури: методичний посібник/ Брушневська І. М., Колодяжна В.В., Галапчук-Тарнавська О. М.. Луцьк, ФОП Іванюк В. П., 2020.-278 с.
2. Кузава І.Б. Інклюзивна освіта дошкільників, які потребують корекції психофізичного розвитку: теорія і методика. Монографія. Луцьк, ПП Іванюк В. П.,2013. 292 с.